

TALLINNA VABATAHTLIK

“Projekti „Vabal tahtel vabatahtlik!”

Kogumik

Projekt „Vabal tahtel vabatahtlik“

Projekti looja: Peace Child Eesti

Projekti rahastab Kodanikuühiskonna Sihtkapital

Projektipartnerid: Tallinna Spordi- ja Noorsooamet

Veebileht: <http://www.peacechild-estonia.org>

TALLINN 2012

Euroopa vabatahtliku tegevuse aasta 2011

Autorid: **Taisi Valdlo ja Vassili Golikov**

Toimetanud: **Triin Sild**

Kujundanud: **Vassili Golikov**

Raamat on koostatud projekti "Vabal tahtel vabatahtlik" raames ja on pühendatud Euroopa Vabatahtliku Tegevuse Aastale 2011.

Raamatu koostamist rahastas Kodanikuühiskonna Sihtkapital.

Raamatus esitatud info kajastab Peace Child Eesti seisukohti, Kodanikuühiskonna Sihtkapital ei ole vastutav avaldatud teabe kasutamisest tulenevate tagajärgede eest.

Autoriõigus: MTÜ Peace Child Eesti 2012

ISBN 978-9949-30-398-4 (trükis)

ISBN 978-9949-30-400-4 (pdf)

ISBN 978-9949-30-399-1 (DVD)

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	3
MTÜ PEACE CHILD EESTI.....	4
VABATAHTLIK TEGEVUS	5
VABATAHTLIK TEGEVUS EESTIS	6
VÕIMALUSED VABATAHTLIKUS TEGEVUSES OSALEMISEKS TALLINNAS.....	8
OLULINE VABATAHTLIKU TEGEVUSE ALANE RESSURSS: VABATAHTLIKE VÄRAV.....	11
VABATAHTLIKU PASS:	12
KUI SOOVID ISE PROOVIDA... ..	13
PROJEKTJUHTIMISE TÄIUSTAMISEKS	14
TALLINNA VABATAHTLIKU TEGEVUSE ADMEBAAS	15
VIITED:	16

SISSEJUHATUS

3

Käesolev kogumik on idee, mis sündis MTÜ Peace Child Eesti poolt läbi viidud projekti „Vabal tahtel vabatahtlik“. Projekti eesmärgiks oli Tallinna sotsiaalse arengu edendamine vabatahtliku töö valdkonna koordineerimise, võrgustikutöö ja jätkusuutlikkuse tagamise kaudu. Seda viimast läbi uute vabatahtlike, eelkõige noorte, kaasamine ja motiveerimine ning vabatahtlikuse valdkonnas osalemise lihtsustamine.

Projekti raames toimus Tallinnas neli seminari, mis kaasasid ka kogemustega vabatahtlikke, olles samas motiveeriva suunitlusega, 2-päevane konverents „Vabatahtlik tegevus – kellele ja milleks?“ teoreetilise arutelu ja võrgustikutöö läbiviimiseks. Lisaks toimus 24.–30 oktoobril 2011 Tallinna Vabatahtlike Tegevnädal, kus noored ja ka vanemad Tallinnas said praktilise kogemuse vabatahtlikus tegevuses. Projekt kaasas ka uusi organisatsioone, näiteks Tallinna Lastekodu, vabatahtlikusse tegevusse. Üheks peamiseks väljundiks on ka Tallinna Vabatahtliku Tegevuse Andmebaas.

Kogumik on suunatud Tallinna piirkonnale ning selle peamine eesmärk on pakkuda sissejuhatavat infot vabatahtlikkuse kohta üldisemalt, välja tuua peamised võimalused osaleda Tallinna ühiskonnaelus vabatahtlikuna ja ka tutvustada vabatahtliku passi kui võimalust vabatahtlikust tegevusest iseendale rohkem kasu saada.

Täname rahastajat **Kodanikuühiskonna Sihtkapitali** ja suurtoetajad Tallinna Spordi- ja Noorsooametit, Tallink ja Meriton Hotels.

MTÜ PEACE CHILD EESTI

Peace Child Eesti (PCE) on igapäevaselt noorsoo ja noorsootöö küsimustega tegelev mittetulundusühing, mis loodi aastal 2009. PCE sai alguse kui Inglismaa suurorganisatsiooni Peace Child Internationali esindusena Eestis kui tänaseks on laiendanud nii oma tegevust kui teemadevalikut.

Missioon: võimestada noori ja edendada jätkusuutlikku arengut.

Visioon: noored kui lahendus, mitte probleem.

Organisatsioon:

1. Töötab välja ja viib ellu laste ja noorsootöölaseid projekte ning programme;
2. Teeb koostööd riigi- ja omavalitsusorganite, teiste avalik- ja eraõiguslike juriidiliste isikutega, võtab osa koos nendega koostatud ühisprojektidest ja programmidest;
3. Korraldab laste ja – noorsootöölalast teavitustööd ja koolitusi;
4. Korraldab üritusi (hariduslike, kultuurilisi, sotsiaalseid jt.)
5. Kirjastab laste ja noorte – noorsootöölaseid trükiseid;

Hetkel on käimas järgnevad programmid, mille raames luuakse konkreetseid projekte:

- **Noorte osaluse ja co-managemendi programm**
- **Eestkoste programm**
- **Soolise võrdõiguslikkuse programm**
- **Jätkusuutliku arengu programm**
- **Vabatahtliku tegevuse arengu programm**

Web: www.peacechild-estonia.org

VABATAHTLIK TEGEVUS

Mis on vabatahtlik tegevus?

5

Mitteametlik definitsioon on järgmine: *Vabatahtliku tegevuse all mõeldakse oma aja, energia või oskuste pakkumist vabast tahtest ja rahalist tasu saamata peamiselt avalikes huvides ja ühiskonna heaks. Oma pereliikmete abistamist ning rahalisi või esemelisi annetusi ei loeta vabatahtlikuks tegevuseks.*

Vabatahtlikul tegevusel on oluline roll iga demokraatliku ühiskonna arengus: vabatahtlik tegevus soodustab kodanikuaktiivust, vabatahtlikud tõstavad kodanikuühenduste suutlikkust ja teenuste kvaliteeti, vabatahtlikul töö on märkimisväärne sotsiaalmajanduslik panus ja väärtus. Selle rolli ühiskonnas on hakatud üha rohkem tähtsustama nii rahvusvahelisel tasandil kui ka Eestis. Vabatahtlik tegevus põhineb inimeste omaalgatuslikul töö, mille eest rahalist tasu ei saa. Vabatahtliku tegevuse korraldamine eeldab sellegipoolest vahendeid, poliitikat ning strateegiaid. Vabatahtliku tegevuse toetamisel ja korraldamisel on üksteist täiendavad rollid ja võimalused nii avalikul, kolmandal kui ka ärisektoril.

Vabatahtlik töö on ainulaadne kogemus, mis annab vabatahtlikele võimaluse saada uusi kogemusi ja teadmisi, laiendada oma silmaringi ja kohtuda inimestega, kellega nad muidu kokku ei puutuks ning olla hõivatud tegevustes, mille peale nad võib-olla mõeldagi ei oskaks. Vabatahtlik töö on ka

Vabatahtlik tegevus Eestis

Eestis on ca 1 miljon 15–74 aasta vanuseid inimesi. Nendest 27% on tegutsenud teadlikult vabatahtlikuna. Vabatahtlikud panustavad enim järgmistesse valdkondadesse; heategevus, keskkonna- ja loomakaitse ning kohaliku elu edendamine. Samas on Eestis märkimisväärselt suur hulk (20%) inimesi, kes on küll osalenud näiteks päästetöödel, hoolekogude töös, talgutel, kampaaniate korraldamisel, **kuid ei teadvusta nimetatud tegevusi vabatahtliku tegevusena**. Koos nendega võib öelda, et peaaegu pool Eesti elanikkonnast on tegutsenud aasta jooksul vähemalt korra vabatahtlikuna.

Võrreldes vabatahtlikke mittevabatahtlikega on vabatahtlikus tegevuses enam osalenud nooremaealine (15–24 a) ja vähem vanemaeline (65 a ja enam) elanikkond. Haridustasemelt eristuvad alg- ja põhiharidusega inimesed, kes on vabatahtlikus tegevuses osalenud veidi vähem. Samuti on vabatahtlikus tegevuses oluliselt vähem tegutsenud lapsehoolduspuhkusel olevad inimesed ja pensionärid, rohkem õpilased ja üliõpilased.

Palgatöötajatest on vabatahtlikuna veidi enam tegutsenud asutuse või ettevõtte juhid ja keskastme juhid ning seetõttu ka kõrgema sissetulekuga inimesed. 78% kõikidest vabatahtlikest

osalevad, konkreetsete ülesannete täitmisel. Selle rühma vabatahtlike jaoks on olulisim **soov tunda ennast vajalikuna ning veeta oma aega kasulikult**. Esimese tüübi vabatahtlikud suhtuvad vabatahtlikku tegevusse üldiselt soosivalt ning ka kokkupuude vabatahtlikke koondavate organisatsioonidega on pigem olnud positiivne. Kõige vähem usutakse organisatsioonide majanduslikku elujõulisusesse ning vähem on ka neid, kes leiavad, et uute vabatahtlike leidmisega tegeletakse aktiivselt. Kriitiline ollakse riigi suhtes: oodatakse senisest selgemat valdkonna reguleeritust seadusandlusega ning vabatahtliku tegevuse üldist väärtustamist riigi poolt. Pea kõik selle rühma vabatahtlikud on valmis ka edaspidi vabatahtlikuna tegutsema, **kuid siis, kui neil tekib selleks sobiv võimalus või tegevus n-ö ette juhtub.**

(allikas: Vabatahtlikus tegevuses osalemine Eesti 2009, Vabatahtliku Tegevuse Arenduskeskus)

VÕIMALUSED VABATAHTLIKUS TEGEVUSES OSALEMISEKS TALLINNAS

8

Teadlikkus vabatahtliku tegevuse kohta on nii noorte kui vanemate seas endiselt suhteliselt väike. Kui ka teatakse, mida vabatahtlik tegevus endast kujutab, ei teata kuidas või miks sellest osa võtta. Tallinna linnas on vabatahtlikuna tegutseda soovides oluline meeles pidada paari olulist põhimõtet:

1. Tallinn kui Eesti riigi pealinn on suurürituste koht, mis vajab alati vabatahtlikke.

Nimekiri suurüritustest, kus on võimalik osaleda on muidugi suur, kuid välja saab tuua mitmeid häid näiteid nagu:

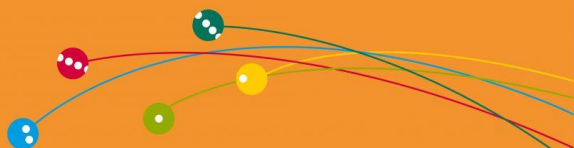
• SA Tallinn 2011 Vabatahtlike Programm

Teatavasti oli Tallinn 2011. aastal Euroopa Kultuuripealinn, mille programmi juhtiv SA Tallinn 2011 töötas välja ühe mahukaima ja paremini ellu viidud vabatahtlike programmi, millega sooviti kaasata kõiki inimesi kultuuripealinna aasta läbiviimisse. See oli Sihtasutuse Tallinn 2011 suurim üksikisikute kaasamise ja publiku kasvatamise programm.

Võimalik oli kaasa aidata:

- ▶ **info jagamisel ja kogumisel:** infotöötajad, küsitluste läbiviijad, tõlgid, veebilehe haldurid;
- ▶ **sündmuste läbiviimisel:** piletikontrolörid, garderoobitöötajad, fotograafid, tehnilised abilised;
- ▶ **assisteerimisel:** kunstnike, projektijuhi/produtsendi, sihtasutuse assisteerimine;
- ▶ **külaliste võõrustamisel:** külaliste vastuvõtjad ja saatjad, autojuhid, giidid, tõlgid jne;

Lisainfo: <http://www.tallinn2011.ee/vabatahtlik>

PÖFF Vabatahtlike Programm

Teine hea näide on igal aastal toimuv Pimedate Ööde Filmifestival samuti väga hästi välja töötatud vabatahtlike programmiga, mis tõmbab ligi suurel hulgal noori.

Tallinna Pimedate Ööde Filmifestival on vabatahtlikke erinevatel viisidel kaasanud alates festivali algusest 1997. aastal. Sellest ajast alates on vabatahtlike arv iga aastaga kasvanud ning vabatahtlike kaasamise struktuur ja meetodid pidevalt arenenud. 2010. aastal osales Tallinnas tegevustes 235 vabatahtlikku, kusjuures soovijaid oli kokku üle 400.

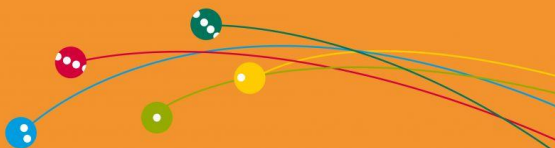
Vabatahtlikuna töötamise tingimused: PÖFFil vabatahtlikuna töötamine eeldab panust festivali töösse vähemalt kuuel täispikal päeval. Vabatahtlikud peavad olema vähemalt 16-aasta vanused ja kandma festivali meeskonnaga sarnaseid väärtusi.

Vabatahtlikud panustavad festivali töösse järgnevates suuremates valdkondades:

- ▶ **festivali klienditeenindus kinodes:** piletikontrollid, infotöötajad, kassapidajad, garderoobiabilised;
- ▶ **väliskülaliste heakorra eest vastutamine:** külaliste saatjad, külaliste infotöötajad, külaliste autojuhid, videoteegi haldurid;
- ▶ **tehnika ja logistika:** filmilogistikud, tehnikaassistendid kinodes, subtitreerijad;
- ▶ **kontoritöö:** kontoriabilised ja assistendid, andmesisestajad;
- ▶ **eriüritused:** hostessid;
- ▶ **turundus:** küsitlejad, andmesisestajad.

Peamisteks motivaatoriteks festivali pass, festivali särk, koolitused ja üritused vabatahtlikele.

Lisainfo: <http://2011.poff.ee/est/vabatahtlikud>

2. Tallinn pakub ka mitmeid püsivaid võimalusi, mis pakuvad vabatahtliku töö kogemust aastaringelt:

Jällegi nimekiri on pikk, kuid soovime välja tuua siiski paar olulist näidet:

• **Tallinn Noorsootöö Keskuse vabatahtlike klubi:**

Tallinna Avatud Noortekeskused (TAN) otsivad vabatahtlikke, kes tahavad oma aja, oskuste, kogemuste ja hea tahtega kaasa aidata TAN tegevuste läbiviimisse. Vabatahtlikud võivad olla alates 16-aastased inimesed.

TAN pakub:

- ▶ osalemist erinevatel ülelinnalistel üritustel
- ▶ osalemist noortekeskuste tegevuste läbiviimisel (avatud noorsootöö meetodil)
- ▶ võimalust toetada noorsootöötajat tema töös
- ▶ konkreetse oskusega vabatahtlikel on võimalus nn klubilist tegevust läbi viia koolitust

Lisainfo: <http://www.taninfo.ee/vabatahtlike-klubi/>

• **VABAKAS**

Vähetuntud, kuid üks ainulaadsemaid võimalusi vabatahtlikus tegevuses kaasa lüüa, on Eestis ainsana kohaliku omavalitsusasutuse juures töötav vabatahtlike kollektiiv „VABAKAS“, mis on Tallinna Spordi- ja Noorsootööameti juures töötav vabatahtlike meeskond.

Vabatahtlike meeskonna „VABAKAS“ eesmärgiks oleks olla abikäeks Tallinna Spordi- ja Noorsootöö osalusega kohalike ja rahvusvaheliste suurprojektide läbiviimiseks nagu Noortenädal, Tallinna noorsootöö foorum, „Kudumisgrafiti“ ning erinevad noorsooprojektid näiteks noortevolikogude ning noorteuhtide ja noorsootöö teemadel.

Oluline vabatahtliku tegevuse alane ressurss: Vabatahtlike Värav

11

Eesti peamine vabatahtliku tegevuse alane infoportaal on Vabatahtlike värav, mis on loodud spetsiaalselt vabatahtliku tegevuse tutvustamiseks. Sealt on leitavad uudised, nõuanded, analüüsid, vabatahtlike muljeid ning võimalused vabatahtlikuna tegutsemiseks. Vabatahtlike väravat haldab [Vabatahtliku Tegevuse Arenduskeskus](#). Veebilehelt võib leida kuulutusi organisatsioonidelt ja üritustest, mis otsivad vabatahtlikke, ning seal saab parima ülevaate ümbruskonnas vabatahtliku tegevuse valdkonnas toimuvast. Inimestele, kes soovivad osaleda, on www.vabatahtlikud.ee esimene peatuspunkt lisainformatsiooni ja edasiste tegutsemisjuhiste saamiseks..

Vabatahtlike väravas on olemas andmed 15 Tallinna organisatsiooni kohta, kes on vabatahtlike kaasavad:

Eesti Mittetulunduste ja Sihtasutuse Liit www.ngo.ee

Erasmus Student Network Eesti www.esn.ee

Korruptsioonivaba Eesti www.transparency.ee

MTÜ AISEC Eesti www.aisec.ee

MTÜ Continuous Action www.continuousaction.ee

MTÜ Convictus Eesti www.convictus.ee

MTÜ Eesti Erinoosootöö Ühing noOR www.erinoor.ee

MTÜ Mudamadrused www.mudamadrused.ee

MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYEs www.estyes.ee

MTÜ N-Grupp www.n-grupp.ee

MTÜ Pimede Ööde Filmifestival www.poff.ee

MTÜ Sillamäe Lastekaitse Ühing www.sscw.ee

SA Tartu Ülikooli Kliinikumi Lastefond www.lastefond.ee

MTÜ Senior Arendus www.seenior.ee

Tallinna Keskraamatukogu www.keskraamatukogu.ee

VABATAHTLIKU PASS:

12

Projekti tegevuste käigus, eelkõige 21. - 22. oktoobril Tallinnas läbi viidud konverentsil „Vabatahtlik tegevus – kellele ja milleks?“ on toodud osalejate poolt eriti välja vabatahtlike tunnustamise puudulikkust ning vajadust välja töötada välja preemiate süsteem, mille kaudu tunnustada, premeerida ja väärtustada (võiks sisalda nii rinnamärke, tänukirju, punktisüsteemi, kontserdi pileteid jm).

Hetkel on peamiseks vabatahtlikkuse dokumenteerimise vahendiks välja töötatud vabatahtlikkuse pass, kuid teadlikkus vabatahtliku passi olemasolu ja kasutusvõimaluste kohta on väike ning seetõttu ei ole pass saavutanud ühiskonnas mõjuvõimsat positsiooni.

Olemus

Vabatahtliku pass on mõeldud igale vabatahtlikule, kes soovib vabatahtliku tegevuse käigus saadud teadmised, oskused ja kogemused üles tähendada.

Kuna kõiki teadmisi ja oskusi ei tõenda diplom või tunnistus, siis vabatahtliku pass on hea vahend vabatahtlikus tegevuses omandatud kogemuste kirja panemiseks ning seda saab kasutada koos elulookirjeldusega tööturul, õpingutes või stipendiumidele kandideerides. Sinna alla võivad kuuluda nii sotsiaalsed, organisatoorsed, erialased jm teadmised ja oskused. Vabatahtliku passi koostas Vabatahtliku Tegevuse Arenduskeskus koostöös Siseministeeriumiga.

Lisainfo: <http://www.vabatahtlikud.ee/et/Vabatahtlik-tegevus/Vabatahtliku-pass>

KUI SOOVID ISE PROOVIDA...

Kui olles lugenud eelneva info ja tutvunud pakutavate võimalustega, oled siiski huvitatud ka oma idee väljatöötamisest ja elluviimisest ning miks mitte ka vabatahtlike kaasamisest, siis üks hea võimalus selleks on oma projekti loomine. Tallinnas ja Eestis üldisemalt on olemas mitmeid võimalusi taotleda oma projektidele ka rahalist toetust.

Miks? – Projekt see on reaalne tegevus mille eesmärgiks on lahendada/muuta olukorda.

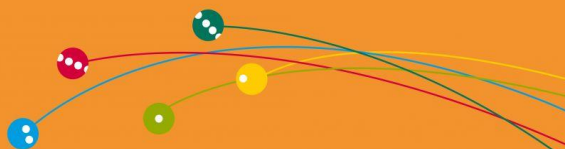
Kuidas? – Projekti kirjutamine sõltub tingimustest mis on ettenähtud konkursis/programmis

Millal? – Soovitav projekti kirjutada 1 kuu jookul enne tähtaja lõppu

Järgnev on oma projekti loomiseks mõned kasulikud juhised:

PROJEKTIJUHTIMISE 10 PÕHIPRINTSIPI

- ▶ Vajaduste hindamine
- ▶ Vajaduste prioritseerimine
- ▶ Meeskonna kokkupanek ja meeskonnaliikmete oskuste ülevaade
- ▶ Ajurünnak ja projekti valik
- ▶ Eelarve ja ajakava koostamine ja rahaallikate ülevaatamine
- ▶ Partnerlussuhete ehitamine – juhendaja valik
- ▶ Rahaliste vahendite ja ressursside kogumine
- ▶ Projekti elluviimine – projekti juhtimine = personali, aja, raha, ja efektiivsuse juhtimine
- ▶ Väline projektimonitooring ja hindamine
- ▶ Aruande koostamine –läbimõtlemine ja ülevaade ning tähistamine

Projekti juhtimise täiustamiseks

P.A.R.C (P+3T)

- ▶ **Planning** – Planeering
- ▶ **Action** – Tegevus
- ▶ **Reflection** – Tagasisivaatev hinnang
- ▶ **Celebration** – Tähistamine

14

▶ S.M.A.R.T. eesmärgid (S.M.S.R.T.)

- ▶ **Specific** – Spetsiifilised
- ▶ **Measurable** – Mõõdetavad
- ▶ **Achievable** – Saavutatavad
- ▶ **Realistic** – Realistlikud
- ▶ **Time – bound** – Tähtaegadest kinnipidamine

▶ S.M.E.A.C

- ▶ **Situation** – situatsioon kirjelda oma kogukonna spetsiifilisi vajadusi
- ▶ **Mission** – mida me peaks tegema, et vajadusi täita
- ▶ **Execution** – kuidas te projekti ellu viite (Millal? Kus? Kuidas? Mis materjalid? jne?)
- ▶ **Administratsion** – kes teeb mida? Iga meeskonnaliikme roll?
- ▶ **Communication** – kuidas edastada infot projekti kohta kogukonnas.

TALLINNA VABATAHTLIKU TEGEVUSE ADMEBAAS

15

Tallinna Vabatahtliku Tegevuse Andmebaas						
Tallinna Vabatahtliku Tegevuse Andmebaas						
TULEVAD PROJEKTIID	Kõik projektid					
KÕIK PROJEKTIID	Leiti tulemusi: 10					
LIITU PROJEKTIGA						
OTSING						
LISA PROJEKT						
KAART						
Projektid	Linnaosa	Asukoht	Põhitegevus	Kontakt	Liitu projektiga	
Atame Loomade	Kesklinn	Kesklinn	heakord	Natalia Jermets	Liitu (0 / 50)	
Hoiupaika - kasside ja koerte varjupaika!						
Vabatahtlik ellusuhtumine kodukandis	Nõmme	Nõmme	heakord	Helgi Lepa	Liitu (0 / 40)	
Teeme Tallinna Linnakivi lasteaia ilusamaks ja õnnelikumaks	Lasnamäe	Lasnamäe	muu	Dmitry Fefilov	Liitu (0 / 30)	

Vabatahtlikusega seotud projektid jae ürituste kaardistamiseks MTÜ Peace Child Eesti on loonud Tallinna Vabatahtliku

Tegevuse Andmebaasi, mis on leitav siin:

<http://tallinn-data.peacechild-estonia.org/index.php?id=10704>

Projektinitsiatiivide andmebaas, mis võimaldab:

- Üles laadida oma projekti/ürituse;
- Liituda projektidega, liikumisega või muu tegevusega;
- Leida vajalik tegevus/projekt oma piirkonnas teema kaupa;
- Teavitada muudatustes kõiki huvilisi e-maili baasi kaudu;

Lisainformatsiooni soovi ja küsimuste korral palume võtta ühendust Peace Child Eesti meeskonnaga:

E-mail: info@peacechild-estonia.org

Tel: +372 5341781, 55602993

VIITED:

1. Vabatahtlikus tegevuses osalemine Eestis 2009
<http://www.vabatahtlikud.ee/UserFiles/uuringud/osalemine2009.pdf>
2. Riigi raport – Eesti. Euroopa Komisjonile esitatud raport 2010
<http://ec.europa.eu/citizenship/eyv2011/doc/National%20report%20EE.pdf>
3. Vabatahtlikus tegevuses osalemine Eesti 2009, Vabatahtliku Tegevuse Arenduskeskus
- 4.
5. Vabatahtlike vārav
<http://www.vabatahtlikud.ee>
6. Eesti Noorteühenduste Liit
<http://www.enl.ee>
7. Pimedate Ööde Filmifestival
<http://2011.poff.ee/est/vabatahtlikud>
8. SA Tallinn 2011
www.tallinn2011.ee
9. Tallinna Noorte Infokeskus
www.taninfo.ee
10. MTÜ Peace Child Eesti
www.peacechild-estonia.org

ISBN 978-9949-30-398-4

PEACE
CHILD
EESTI

